

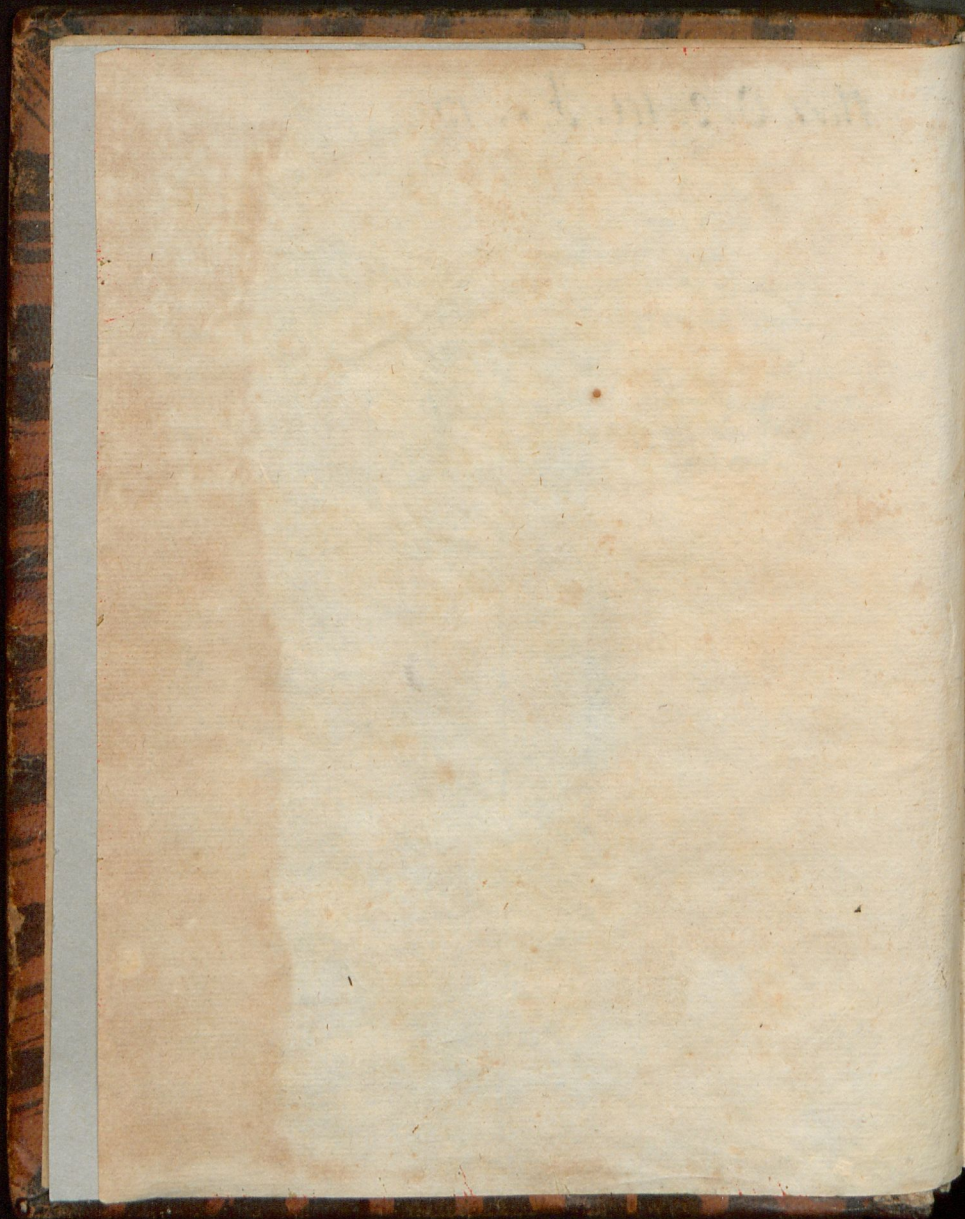
1. Comiti de antiquissimo Statu Helmstedti. 1683.
2. Necessarii Catalogi Episcoporum Halberstadtensium. 1586.
3. Sappham Historie Halberstadtensis 1675.
4. Weimanni Historia Aramensis. 1708.
5. Antonij Vita Haymanni. Ep. Halberst. 1700.
6. Hecht de Wiemanns Archiep. Magdeburg. 1710.
7. Schmidt Her Hierosol. Henric Leonir. 1711.
8. Koch Stark Epistola de Odalrico Ep. Halberst. 1707.
9. Hahnij Diploma Fundationis Beronenfis. 1710.
10. Meyer de clavis Fischeri. 1695.
11. — de Jojoni mignationib. et clavis Bohem. 1710.
12. Madem de S. Laurentis et Monast. Therniensis. 1688.
13. Rabon de Origine Gentis Heimburgica. 1683.
14. Melle de Hinerib. sacris Lubecensium 1711.

W Prop.
0020

G. q. 127.

Misz. O. 2. lit. F. nr. 12

Q. D. B. V
AVSPICIIIS
RECTORIS MAGNIFICENTISSIMI
FRIDERICI AVGVSTI

SERENISSIMI PRINCIPIS REGI
ETC

EX HISTORIA SECVLI XII
DE

VVICMANNO

ANTISTITE MAGDEBVRGICO
PRAESIDE

M. GODEFRIDO HECHTIO
IVTREB. SAXONE

V NONAS MAIAS
A. R. G. CIO IO C C X
DISSERET

RESPONDENS
IO. GEORGIVS MERCKERVS
MVGELENSIS SAXO

VITEMBERGAE IN SAXONIBVS
EX OFFICINA CHRISTIANI SCHROEDTERI ACAD. TYPOGR

O. P. B. V.
 AVSPICIS
 RECTORIS MAGNIFICENTISSIMI
 FRIDERICI AVGVSTI
 SERENISSIMI PRINCIPIS REGE
 ET
 EXCELLENTE SSIMO SECVLI XII
 DE
 VICMANNO
 ANTIQVITATE MAGDEBVRGICAE
 BRASILE
 M. GODEFRIDO HECHTIO
 IVTRES SAXONIE
 V. NOVAE MANIAE
 A. R. G. C. I. S. C. X.
 DISSERT
 RESPONDENS
 IO. GEORGIVS MERCKERVVS
 MVSEIVSIS SAXO
 VITIMBERGAE IN SAXONIA
 IV. ANNO CHRISTIANI SEORORBERTI ACID. VINCER

Idem, quam dedi nuper, liberaturus ad illu-
strandam patriae historiam me ite-
rum conuerto, ac, priusquam de iis, quae
recentiora sunt, et nostrae aetati acce-
dunt propius, agere instituum, ab con-
ditore illius ordior, eiusque uitam et
res gestas, quoad per illius aevi, quo uixit, obscurita-
tem fieri poterit, breuiter strictimque commemorabo. Is
uero VVICMANNVS* est, seculi sui Antistes toga fago-
que illustris, uirtutis, et multarum, quas gessit, rerum glo-
ria immortalis. Natus is Seburgi** in Boiis est, parentes
nactus, illustri Vicmannorum, *Comitum*, familia oriundos.
Ac patrem quidem agnouit Geronem, *Comitem*, Hathuui-
gis, religiosae in coenobio Gerenrodensi Sacerdotis, ***
fratrem: matrem uero Mechtildam, quae originem ge-
neris ab antiquis Misniae *Marchionibus* refert. Patrem
namque habuit Timonem, initio Landfbergensem, post
Misnicum, *Marchionem*, matrem cognomine Idam, Otto-
nis, *Ducis* Northeimensis, filiam. Ex hac Ida tres Timo
suscepit liberos, Dedonem, *Marchionem* Landfbergensem,
Coenobii Montis Sereni, propter Halas Saxonum, condi-
torem, Conradum, *Marchionem* Misnicum, et Mechtild-
dam, Geroni in matrimonium, Anno cxcxxxiiii, colloca-
tam, uti memorat Laur. Peccensteinus in Vita Thi-
monis, et in familiis Saxo Vitechindeis, f. 5, b. El. Reuf-
nerus Leorinus in Stem. Vitechind. f. 28. confer. in pri-
mis Annales Montis Sereni, quorum auctorem Georg.
Fabricius et Petrus Albinus Conradum Lauterbergium
nominant, p. 203, edit. Mader., Chronicon Veterocellen-
se ad annum c12LIII, quod magna ex parte depromptum
ex Lauterbergio laudatus modo Fabricius iudicat, cuius
uerba, in manu scripto, quo usus ille est, ad oram addita,
haec sunt, *Hoc Chronicon, quod sequitur, impressum habe-
tur, et inscribitur, Die Meisnische Chronica, sed re uera Ve-*

tero Cellense est, et e Latino translatum, et magna ex parte sumptum e Conradi Presbyteri Lautenbergii, seu Montis Sereni, libro, qui de Ducibus Misnenfibus scripsit diligentissime, ab anno Christi c10 cxxiii, usque ad annum Christi c10 cxxv, quod integrum apud me extat. Ex hac Mechtilda Gero duos suscepit filios, Vicmannum alterum, alterum uero Conradum, quos laudat Auctor Annalium Mont. Sereni, loco paullo ante allato.

* Aliis, utpote Helmoldo, Arnoldo in Chron. Slau. et compluribus, VVigmannus, nonnullis, et in his Ottoni, Frisingensi, VVicmannus, plerunque tamen, Guicmannus, appellatur. Ipse uero ita, uti ex Helmoldo iuxta ac Arnoldo probauit, nomen suum scribere est solitus, quod quidem ex tabulis confirmationis, Hathuigae dazis, quas paullo post adducam, uideri potest: interdum uero etiam VVicmannum se extulit, idque ex uno illo loco, qui extat apud Radeuicum de rebus gestis Friderici I, Imperatoris, Lib. II, c. 70, constat, ubi Noster reliquorum, qui Papiae Anno c10 clx conuenerunt, Antifistum sententiae, qua, reiecto, propter coniuentionem, cum Insubribus iniram, Rolando, Victorem, Pontificem R. constituerunt, subscripsit, eamque firmam ratamque, existimauit. Plerique scriptores, praesertim recentiores, nomen eius per CH expresserunt. Nobis placuit Vicmannum, uti ipse scribere consueuit, et nummus, ab D. Io. P. Ludouico conseruatus, probat, imitari.

** Alii, et in his Andr. Brunnerus, L. XII Annal. Boiorum, Degebenbergam, patremque Geronem, Scheuerensem Comitem, uocant. Nos, Pomarium, et plerosque secuti, Seburgensem, siue Segeburgensem, nominamus.

*** Patet id cum primis ex tabulis Vicmanni nostri, quas, cum permultum utriusque ad illustrandam eius familiam faciant, non alienum omnino erit, hic asserre. Verba autem ita se habent, Notum sit omnibus fidelibus, tam praesentibus, quam futuris. Qualiter ego VVigmannus, Dei gratia Cicensis Ecclesiae Episcopus, cum dilecta amita mea Hathuiga, Gerenrodensis Ecclesiae Abbatisa, in hoc consensu, quod ipsa ex materna sua hereditate, uoluntario consensu ceterorum coheredum nostrorum, quindecim mansos Domino Deo, et martyri suo, Cyriaco, in Gerenrode, pro commu-

commutatione aeternae hereditatis, obtulit et donauit. Quali autem providentia haec oblatio sit facta, subsequens ostendit littera. Nam, post obitum dilectissimae aviae meae Berthae, cum ipsa Abbatisa Hathuiga, et sorore eius Eva, ac filio eiusdem sororis suae Theodorico Hallo conueni, ibique in praesentia auunculi mei, Marchionis scilicet Conradi, et Marchionis Adalberti, ac filiorum suorum, Ottonis & Theodorici, et ceterorum nostrae terrae nobilium: Ludouici de VVippere, Burchardi de Valchenstein, Esici de Eurnstede, Burchardi in Magdeburg praefecti, Friderici de Horenburg. Ipsa amica mea Abbatisa uiginti quinque mansos, me consentiente, hereditauit, ea ratione, ut ex his bonis quindecim mansos absque heredum contradictione, dandi uel offerendi liberum haberet arbitrium. Quos quindecim mansos Ecclesiae B. Cyriaci in Gerenrode per manum eiusdem Ecclesiae Aduocati, Marchionis uidelicet Adalberti, contulit. Haec autem oblata bona in his uillis sunt sita: Vphusen, Storchenuege et Ceulize. Ut autem oblatio amicae meae firmiter et stabilior sit, has literas, in testimonium liberae donationis, sigilli mei impressione signaui. Anno Dominicae incarnationis millesimo, centesimo, quinquagesimo secundo. Indict. Mart. Actum in Gerenrode. V. Andr. Hoppetrodus, uel, ut alii, Poppenrodus, Annal. Gerenrodens. apud Meibom. Tom. II, f. 433. Addantur litterae Calixti, Pontif. R. in gratiam Hathuigis huius editae, c. 10 cl. xxxi, in quibus Gero frater eius uocatur. Vid. l. c. f. 431. Vtriusque autem pater quis fuerit, ipse Hoppetrodus ignorauit, Berthae matris utroque in loco mentio infertur.

II. Illustris alioquin Vicmannorum, Comitum, familia est, horumque duo, pater aequae, ac filius, seculo a Christo nato X, imperante Ottone M., floruerunt, huiusque propinqui fuerunt, quorum alter, parens quippe, Hermann Billingi, Saxoniae Ducis, frater, ab Vitechindo, Corbeiensis, Annal. L. II, appellatur uir potens et fortis, magnanimus, belligrarus, et tantae scientiae, ut a subiectis, supra hominem plura nosse, praedicaretur. Is quidem, ob antelatum sibi Hermannum, fratrem, succensuit Ottoni M., atque,

orta de hereditate controuersa, una cum Thanemaro a-
liisque, ab Ottone M. defecit, sed, pro singulari, qua polle-
bat, prudentia et calliditate, dubium rei euentum animad-
uertens, pacem cum eo fecit, neque eam deinceps unquam
uiolauit. Alter uero, filius, idemque Vitechindo L. III An-
nal., iunior, nominatus, fidem, Ottoni M. saepius datam, et
iureiurando firmatam, fregit. Hic enim, tametsi, utroque
maturius extincto parente, educatus ab illo, et in filii habi-
tus loco, fuerat, tamen, in supplementum exercitus, qui
Moguntiam obsidebat, hinc in Boioariam contendebat,
missus, cum *Thiaderico* (Diterico), corrumpti se pecunia ab
Ludolpho, Ottonis M. filio, est passus, quietisque impatiens
ei non semel restitit, et captus denique, in custodiam-
que datus, hac ipsa liberauit se, causam interserens, uena-
tionis causa, in syluam se iturum, ab Ibone, qui custos ei ab
Imperatore Ottone M., in Boioariam profecto, positus er-
rat, subduxit se, et facinoris socios, qui in sylua latuerant,
cumque expectauerant, recepit secum in patriam, ibique
iterum, ascitis Ecberto et Slauis in subsidium, cum, Her-
manno potentia se inferiorem, intelligeret, permultas oc-
cupat urbes. Vterque, Vicmannus et Ecbertus, propterea
ab Ottone, Imp., hostes publici pronunciati, et bello fracti,
ad Hugonem in Galliam confugerunt. Inde, quieta Saxo-
nia, reuersi noua moluntur. Ecbertus tandem recipitur
in gratiam, aliquanto post, at aegre, Vicmannus. Quamuis
iureiurando fidem promiserat, tamen iterum rebellare est
ausus, et partibus Slauorum se dedit, atque multa, non si-
ne fraude, commisit, donec proelio uictus tandem supera-
tusque poenam uiolatae fidei et periurii soluit, calamitati-
busque exagitatus periit. V. Vitechindus Lib. III Annal.
Ditmarus Martisburg. L. II, p. 24, edit. Mader. Andr. Hop-
penrodus Annal. Gerenrodensibus, apud Meibomium,
Tom. II rerum German. p. 420, seq. H. Meibomius in Vindi-
cibus

dicis Billinganis l. c. Tomo III, p. 42, 43, Albertus Cranzius in Saxonia L. IV, c. 14. Ab his Vicmannis utrum Noster originem repetat, nemo obscuri illius aevi scriptorum, quod equidem sciam, memoriae prodidit, si uero ex Vitechindo colligere liceat, praeter *Comitatum*, quem in Saxonibus habuerunt, cuiusque meminit Henricus I, Imp., in tabulis, A. c. 919 latis, apud Fr. Henr. Bodonem, *Synt. agm.* de Constructione Coenobii Gandesheimensis, f. 499, Tom. II, edit. Meibom., fortunarum quoque domicilium in Boiis habuerunt, et bello perinde, ac Noster, eluxerunt, alterque, filius, ab Ditmaro Lib. II, p. 21, *Comitis* titulo ac nomine insignitur. Sed nihil ipse ego, hic pro certo ponendum, puto, cum de eo nihil tradiderint annalium conditores.

III. Diuersi autem ab Nostro sunt duo isti Vicmanni, quorum pariter fit mentio, horumque alter ad templum D. Gereonis, quod Coloniae in Vbiis est, Sacerdos fuit, quod ex Annalibus Montis Sereni ad annum c. 937, p. 15 refero: alter, eiusdem nominis, seculo fere post, hominem quendam, Halis Saxon. coquendo sali operantem, ab interitu uindicauit. Acciderat namque, ut homo iste, admissorum impetraturus ueniam, aliquot geniorum consilio, in feruentem sartagine immiserit se, mortemque adeo subitam sibi conciliarit. Ad quem accersitus ille Vicmannus, ea re cognita, non ad Diuos, ex more Pontificiorum, remisit hominem, sed, ab uno salutis auctore, Deo, auxilium proxime expectare, iussit. Quod consilium secutus iste est, animoque ad melioris uitae spem erecto, migravit ex hac uita. Chron. Mont. Ser. ad an. c. 934, p. 167, seqq.

III. De eo, quo uidelicet anno, quoque sit die Vicmannus Noster natus, nihil, ut fere solent, istius aevi memorant Annalium conditores. Illud certum est, et uno omnes consensu tradunt, summis functum muneribus fuisse, atque

que in bello praesertim eluxisse, ut quoque magnam sibi auctoritatem conciliauerit et famam, atque, *bellicosus*, meruerit exinde appellari. V. Chron. Mont. Ser. ad an. cxcxcii, Gabriel Bucelinus German. sacr. parte I, qui, dicente Bangerto, perperam eundem statuit, XVII Antistitem Magdeburgicum, cum reliqui omnes, XVI fuisse, scribant. Idem ille Bucelinus illustri C.S. Schurzfleischio, *in disp. de Herfordia, diligens quidem ac pereruditus* uocatur *Monachus, sed in scribendo monumentis desitutus*. addatur Bangertus in Notis ad L. II, c. 25 Chron. Arnoldi.

V. Initio *Episcopatus* Cicensi et Numburgensi Antistitis nomine praefuit, et Vdoni I, qui anno cxcxlviii naufragio periit, successit, et XIII in ordine fuit. G. Fabricius, in Rebus memorab. Saxonis, ad A. cxccl, f. 194, memorat, eundem ab Imperatore eo impositum, ut Gunthero II, *Comiti* Bremensi, succederet, adeoque XIV ordine esset. Sed, hunc Guntherum, fuisse ibi Episcopum, praeter Fabricium, nemo ex iis annotauit, qui omnes, quotquot ab condito Sacerdotio isto ibi fuerint inquam, recensuerunt. Hi enim, omisso Gunthero, nostrum, anno iam tum cxcxlix, in ordine XIII fuisse constitutum, tradunt. Paulus Langius in Chronico Cicensi, f. 786 magnifice de Vicmanno nostro loquitur, eumque *de alto et Palatino genere procreatum*, scribit, et, plura se de eius genere infra dicturum, promittit, sed nihil reperitur, unde non incommode coniicit Caspar Sagittarius in Historia Episcoporum Numburgensium, § xv, ea, quae de Vicmanno et successore eius, Bertholdo, commemoranda fuissent, iniuria temporum interiisse. Ceterum Sagittarius, eo in loco, uitam Vicmanni breuiter recenset, et reliquorum, qui Numburgi fuerunt, Antistitem, Guntherum uero plane praetermittit. Neque illud cum rationibus temporum congruit, quando Auctor Annalium Magdeburgicorum apud Meibomi-

bomium Tom. II rer. German. f. 321, qui desit in an. cxxxix,
adeoque multo recentior est, memorat, Vicmannum ab
Hardeuico, IX Magdeburgensium Antistite, in *Episcopatu*
tum Cicensem fuisse introductum et ordinatum, cum ta-
men ipse annalium Conditor scribat, Hardeuicum iam
ineunte seculo XII, anno secundo, decessisse e uita.
Vicmannus uero longo demum tempore post, anno ui-
delicet octauo et quadagesimo, uel, secundum Fabricium,
breui post, et quidem Hardeuico iam pridem uita fun-
cto, Cicium peruenit, quod ex scriptoribus, qui eius-
dem aetatis fuerunt, rectius, quam ex *Anonymo*, qui infe-
rior illis est, probari potest. Praeterea in reliquorum, qui
Magdeburgi uixerunt, Antistitum uitis perscribendis co-
piosus est, de Nostro autem, quod miror, perpauca affert,
ex quo iudicare licet, idoneis auctorem monumentis, quae
eo spectant, fuisse destitutum.

VI. Ciciensi cum annos quatuor praefuisset Vicmannus,
tandem, Cranzio iudice, dignus maiori loco, Magdebur-
gum est translatus, atque in primis auctoritate Friderici
Aenobarbi, Imp., consilioque Arnoldi, *Abbat*is Bergensis,
summam Antistitis Magdeburgici dignitatem, circa An. se-
culi huius, quo uixit, secundum et quinquagesimum, susce-
pit. V. Henr. Meibomius Chron. Coenobii Bergensis, Tom.
III rer. Germ. f. 298, sub Arnoldo. Auctor Chronici Montis
Sereni, et, quotquot secuti illum sunt, referunt, inusitato
fere modo hanc obtinuisse dignitatem, quod designati
duo, *Hazzo* et *Gerardus*, de principatu inter se decerta-
runt, nec Imperator, ad quem, in Saxonia tum commoran-
tem, eius rei causa, adierunt, conciliare eos ulla ratione
potuit, tandem hic ipse interposuit se, atque alteri parti, ut
Vicmannum, *uirum adhuc iuuenem, sed nobilem*, * elige-
rent, auctor suaeque fuit, et accersito omnia *regalia*, ut
loquun-

B

quantur, quae ad ditionem Magdeburgicam pertinent, concessit. V. Otto, Frisingensis, Lib. II de gestis Friderici I, cap. 6, Cranzius in Metrop. L. VI, c. 35, Pomarius et V. Ver-nerus in Annalibus Magdeburgicis, de Vicmanno, Fabri-cius Rer. Sax. L. II, f. 194, ad an. LII, qui ibidem f. 195, ad an. LIV, Vicmanno in *Episcopatu* Numburgico successisse, scri- bit, Bertoldum, eumque fratrem Vicmanni uocat, sed, cum neque Auctor Chron. Montis Sereni, neque alii, prae- rer Drefferum, quod sciam, de hoc ipso quicquam prodide- rint, his, cum nihil certi constet, auctoribus ea relinquo. Auctor, quem praedixi, Chronici montis Ser. ad annum LII docet, Nostrum eo feliciter perficere conata potuisse, quod largitionibus aliisque rebus, quas eo ualere autumat, uirorum, apud quos eligendi potestas fuit, fauorem sibi et gratiam conciliarit. Ea de re nihil memoriae prodidit Otto, Frising., qui unius Aenobarbi auctoritate eo perue- nisse Vicmannum, probat, ac ipse Fridericus Aeno- barbus, multas sibi lites et controuersias, ab Pontifice R. propterea motas, testatur in breui conspectu, quo res a se gestas Frisingensi perscribendas exponit, atque ad extre- mum, id quod laudabiliter a se factum dicit, *auctoritate* *Apostolica* nihilominus, quemadmodum deinceps docebi- mus, confirmatum fuisse. Otto, Frising., loco antea alla- to, sub initium, eo conferri potest.

* *Nobiles quoque uocant scriptores huius aeni principi et illu- stri inter suos loco natos, quod ex Vitechindo, Ottone, Frisingensi, Sanblastiano, et pluribus scriptoribus, iam pridem obseruarunt e- ruditi historiarum commentatores.*

VII. Ea res ut est ab Gerardo, Romam profecto, ad Eu- genium III, Pontificem, delata, indignissime hic tulit, eo- demque statim anno, quo Vicmannus Magdeburgici Antistitis honorem, beneficio Imperatoris, adeptus est, li- teras,

teras ad summos Germaniae Antistites dedit, quibus summam animi indignationem exposuit, eisdemque reprehendit, quod sacrorum iura, quae ad forum Pontificum pertinerent, eripere sibi ab Imperatore, et Metropoli Magdeburgicae alium, ac praeter omnium uoluntatem, obtrudere permisissent, et imperauit, ut hortarentur Imperatorem, ne sua Antistitibus iura in sacris eripere amplius, sibi que uendicare conaretur, sed liberam eligendi facultatem Sacerdotibus, speciatim Magdeburgicis, relinqueret, et electionem deinde firmam ratamque iudicaret. * Eo etiam, qui secutus est, anno, nempe LIII, Purpurati duo, Bernardus et Gregorius, ab Romano Pontifice, huc dimissi, factum Imperatoris ulturi, cum Henricum, Archiepiscopum Moguntinum, et Burcardum, Episcopum Eistetenensem, auctoritate Pontificis, consensuque Imperatoris, loco ac dignitate mouerent, praeter ceteros, Vicmannum quoque de gradu deicere cupiebant. Sed enim, hos a proposito cohibuit Imperator, atque, ut conatu isthoc desisterent, sua auctoritate perfecit. V. Otto, Frisingensis, l. c. cap. 9, ad annum LIII. addatur Chronicon Mont. Ser. ad hunc annum.

* *Ipsius Eugenii tabulas conseruauit Otto, Frising. de gestis Frederici I, L. II, c. 8, f. 450 ad an. c. 117, ex quo, omisso, breuitatis causa, titulo, uerba ipsa, quae ad rem nostram faciunt, subiungo, Literas, quas pro causa Magdeburgensis Ecclesiae uestra nobis prudentia delegauit, debita benignitate suscepimus. In lectione autem et cognitione earum stupore nimio et admiratione repleti sumus, eo, quod longe aliud in eis, quam Vobis ex officio Pontificatus imminerat, perspeximus, contineri. Cum enim in Ecclesiae uertice sitis ex diuina prouidentia constituti, ut de medio eius, quae fuerint nociua, propellere, quae utilia, debeatis attento studio conseruare, in causa ista, sicut ex suggestione literarum uestrarum nobis innotuit, non, quod expediat Ecclesiae Dei, quod sacrorum canonum sanctioni*

concorde, quod exinde a coelesti arbitrio approbetur, sed, quod terrenis Principibus placeat, attendistis, et qui eorum animos a sua minus recta debuistis deflectere intentione, atque, ubi esset uia Domini, demonstrare, non persuastis, quod rectum est, nec sterifis murus pro domo Israel, quin imo ipsis, ut ait Propheta, parietem aedificantibus, Vos, quod sine grandi animi rancore uix dicimus, linuistis illum luto absque paleis. Non ita sentiebat Princeps Apostolorum, qui ex fidei suae confessione, ut totius Ecclesiae fundamentum esset, accepit: sed comminantibus seculi filiis, et Apostolis, si praedicarent in nomine Iesu, mortis exterminium intentantibus, confusus de Domini uirtute, respondit: Oportet obedire Deo magis, quam hominibus. Vos autem, ne a terrenis uideamini Principibus dissentire, illi causae fauorem Vestrum impenditis, cui et ecclesiasticae auctoritas constitutionis, et supernae uoluntatis examen pro certo creditur obuiare. Cum enim translationes Episcoporum, sine manifestae utilitatis et necessitatis indicio, diuinae legis oraculum non permittat: cum etiam multo amplior, quam in aliis electionibus cleri et populi eas debeat praecuenire concordia: in facienda translatione de uenerabili fratre nostro GVICMANNO, Cicensi Episcopo, nihil horum est, sed solus fauor Principis expectatur, et, nec inspecta necessitate illius Ecclesiae, nec considerata utilitate personae, Clero nolente, imo, ut dicitur, ex parte maxima reclamante, in Magdeburgensi cum dicitis supplantandum. Super quo tanto amplius admiramur, quanto persona illa, cuius grauitatis sit aequae scientiae, ab ante actis agnouimus, ac perinde, quantum Ecclesiae illi sit utilis, non penitus ignoramus. Quoniam igitur quicumque temporalis aurae statibus agitentur, nos in illius pernae soliditate fundati, quae in fundamento meruit Ecclesiae collocari, sicut non debemus, ita nec uolumus omni uento circumferri doctrinae, aut a sacrorum canonum rectitudine impulsu aliquo deuiare: per praesentia, Vobis scripta, mandamus, quatenus causae isti fauorem ulterius non praestetis, et apud charissimum filium nostrum Fridericum, quem Deus hoc tempore pro seruanda libertate Ecclesiae in eminentiam regni euexit, efficere Vestris exhortationibus studeatis, ut et ipse a sua, super hoc, intentione desistat, et contra Deum, contra sacros canones, contra regiae dignita-

ris officium, eidem causae fauorem suum ulterius non impendat, sed Ecclesiae Magdeburgensi, sicut et aliis Ecclesiis regni, a Deo sibi commissi, liberam facultatem, quem uoluerit secundum Deum, eligendi relinquat, et electionem ipsam, postmodum fauore suo, sicut decet maiestatem regiam, prosequatur. Nos enim, si quod de supra dicto fratre nostro facere nititur, uideremus ratione fulciri, nec uoluntati eius, nec postulationi uestrae aueremus aliquatenus obuiandum. Contra Deum autem, et sacrorum canonum sanctiones, nulli omnino petitioni possumus praebere consensum. Datum Signiae, XVI Cal. Septemb.

VIII. Neque propterea, quod ab Imperatore ad nouum illud honoris fastigium euectus fuerat, pallium, quod Antistitum horum insigne est, impetrare potuit, et frustra fuerunt omnia, quae biennium per nuncios, Romam dimissos, tentauerat, ac, licet, Eugenio rebus humanis erepto, Anastasius, qui illi successit, Gerardum, Purpuratum, componendi huius diffidii causa, Magdeburgum ablegaret, tamen nec Gerardus, quod male ibi rem, in praesentia Imperatoris, sacro in primis tempore, gesserat, destinata perficere potuit, sed, hinc, rebus infectis, et cum indignatione Imperatoris, discedere coactus, in itinere decessit, nec Vicmannus, quod, repetitis identidem precibus, quaesiuerat, antea obtinuit, quam Romam ipse, commendatus ab Friderico, Imp., Pontifici, cum nunciis profectus est, et contra eos, a quibus grauissime delatus fuerat, causam defendit suam. Otto, Frising. l.c. c. 10, f. 451. Cognito eius Romam aduentu, Pontifex, quia nemo, qui obstitisset, est repertus, pallium in altari deposuit, et Vicmanno, si legitimae electionis sibi conscius esset, ut tolleret, praecepit. Quod uero cum facere addubitaret, *Canonicus* quidam *Tidericus de Hildesloe*, et alius quisquam, quos itineris socios modo diximus, illum, ne haesitaret amplius, exhortati sunt,

palliumque suis manibus Vicmanno tradiderunt. Quod a nemine, nisi ab auctore Chron. Montis Ser. ad an. c10 clv obseruatum, legi. Sic itaque consecratus ille est, palliumque accepit, non sine multorum, qui inaugurationi interfuerunt, offensa et indignatione, qui inauditum hoc Friderici Aenobarbi esse factum, atque in Pontificem Maximum iniurium, dixerunt, causati, constitutiones Antistitum ad Ordinem sacrum potius, quam alios, omni tempore pertinuisse, ut eam in rem scribit Frisingensis l. c. L. II, c. 10.

IX. Nonnihil quoque dissentire inter se uidentur scriptores, dum alii, ab Eugenio III, alii uero, ab Anastasio, accepisse pallium, tradunt. Auctor Chron. Magdeburgici, cuius modo facta est mentio, et, qui hunc secuti sunt, Andr. VVernerus in Chronico Magdeburgico, et G. Fabricius Memor. Rer. Saxon. f. 194, ab Eugenio III accepisse, scribunt. At enim uero, uti Auctor Chron. Mont. Ser., Otto, Frisingensis, et Otto Sanblasianus in appendice ad L. VII Ottonis, Frisingensis, itemque Alberus, Stadenensis, et numero plures, memorant, Eugenius anno LIII mortuus est, in cuius locum surrogatus est Anastasius, non ita multo post extinctus. Ex ordine, quem Auctor Chronici Montis Sereni constituit, colligitur, Vicmannum anno c10 clv, pallii causa Romam profectum. Quod si uerum est, non ab Anastasio, multo minus ab Eugenio, uti quidem illi existimant, sed ab Adriano, Anastasii successore, accepit. Hinc potius Ottoni Frisingensi, crediderim, propterea, quod et Friderici I patruus fuit, et eius iussu res gestas descripsit, adeoque aetate proximus fuit. Is enim meminit epistolae Imperatoris, qua Vicmannum Anastasio, non Eugenio, uel Adriano, commendauit, quae tantum potuit, ut confirma-

firmationem sui Vicmannus, mox pallium quoque, impetrarit. Tum uero etiam aperte testatur, Gerardum, Purpuratum, ab Anastasio Magdeburgum, diffidii componendi causa, missum, anno c^{ro} c^{liii}, non tempore *Paschatos*, uti auctor Chron. Mont. Ser. cupit, sed natali Seruatoris sacro, eo ad Fridericum, Imp. uenisse. Vt nihil addam de eo, quod laudatus modo Otto, Frisingensis, anno lⁱⁱⁱ, quo Anastasius adhuc superstes fuit, haec facta, docet, Eugenii, uel Adriani ne uerbo quidem mentione facta.

X. Nunc, de rebus, quas domi forisque gessit, sequitur, ut ordine exponamus. In uirtutibus eius commemoratur, quod omnia contulerit ad pacem et tranquillitatem publicam quocumque modo conseruandam. Hinc expeditionibus bellicis saepius interfuit, nulla fere res gesta est sine eo, eiusque opera ab reliquis, a quibus impense diligebatur, Principibus, propter eximiam prudentiae et calliditatis laudem, magni aestimata fuit. Vt quoque ex Cranzio, et, qui propius illi aetate accedunt, haud obscure quis colligat, eos, qui domi fuerunt, in uitiiis numerasse, quod rebus seculi magis, quam sacris quidem, quibus sese addixerat, deditus fuerit, inter armorum strepitus, quam in sacris, saepius commoratus, Metrop. L. VII, c. 25. Sed temporum horum accuratius intuenti conditionem constabit, non uni Vicmanno uertendum illud esse uitio, cum et alii, in his maxime Philippus, Colonienfis, Vlricus, Halberstadiensis, id fecerint, in multisque, siquidem pro uitiiis istorum temporum omnia sint habenda, superarint.

XI. Sed, ut propius ad rem ipsam accedamus, certum est, Vicmannum mature admodum, quid uirtute ualeret, ostendisse, et reliquis, qui contra hostes, exteris cum primis, pugnabant, Principibus subsidio uenisse. Praeter ceteros

teros uero Fabricius memorat Orig. Sax. L. V, f. 54r, ad an. c10cxlvii, Nostrum, ope et auxilio complurium, quos adducit, Antistitum ac Principum, Slauos, Obotritos et Luticios, genti ac nomini Christianorum, praecipue eorum, qui Dani- am incolebant, infestos, fuisse aggressum, sed parum felici successu, dum Nicloti, Obotritorum Principis, effecit uirtus et celeritas, ut, rebus infectis, discedere cogentur. Iste enim Niclotus, de illorum aduentu certior factus, omnibus, quae ad resistendum illis necessaria uiderentur, comparatis rebus, irruptionem in Vagriam, finitimasque terras fecit, urbes uicosque diripuit, et, quamplurimis, qui resistere conarentur, interfectis, memorabile hostis barbari exemplum reliquit. Et quanquam, fidei Christiano- rum sese permissuros, polliciti ad extremum fuerant, ta- men falsa spe animos illorum lactarunt. Pluribus de his legendus Helmoldus Chron. Slau. L. I, ad an. c10cxlvii, cap. 62, sqq. Albertus, Stadensis, ad hunc annum, f. 273, edit. Argentorat. c1010cxxxv. Ad hunc Fabricii locum non praeter rem erit, obseruare, Nostrum anno septimo et quadragesimo, quo suscepta haec fuit expeditio, non- dum fuisse Numburgensem Antistitem, sed, Vdonem ad- huc uixisse, ex supra dictis perspicuum est. Huic enim Vdo- ni, anno post, quam in Slauos Saxoniae Antistites profecti sunt, mortuo, successit Noster, adeoque tum temporis nondum in Antistitum relatus numerum fuit. Tandem Magdeburgensis constitutus Antistes plura commisit, et an- no sigillatim lviij Brandenburgum expugnauit, et ope Saxo- num Friderico, *Marchioni Brandenburgico*, eripuit, teste Auct. Chron. Mont. Ser. ad h. an. quod uero anno post Fri- dericum recepisse, Fabricius auctor est Rer. mem. Saxon. ad annum, quem praedixi, lviij, f. 194. Confer. Caspar Sagitta- rius in historia Marchiae Soltuedelenis, qua potissimum Alberti Vrsi uitam et res gestas exposuit, § lxx, p. 59.

XII. Viuebat tum temporis Henricus, Boioariae et Saxoniae *Dux*, propter animi magnitudinem, Leonis nomine illustris. Hic, cum potentia non minus, quam gratia et fortuna, cresceret, reliqui Principes, aemuli eius gloriae, quos Helmoldus recenset, Imperatore Aenobarbo absente, et in Italiam quartum profecto, societatem cocunt inter se, et tempestiue uicino potenti, ne maiores sumat uires, occurrendum, et animi ferociam, quam praeferebat, coercendam, ducunt. Itaque coniunctis illum viribus adoriuntur, et munimentum ad Oram, fl. *Haldeflebiam*, cui Bernardus, C. Lippiensis, ab Henrico L. praefectus fuerat, circumdant, in quibus Vicmannum primas tenuisse, ex Helmoldo in Chron. Slau. L. II, c. 7, 8, itemque Crazzio, Saxon. l. VI, c. 19, et aliis, patet manifestumque est, sed operam frustra sumpserunt, et soluere obsidionem coacti sunt, dum incolae oppidi, dolo usi, se ipsos ab obsidione isthac liberauerunt. Erat enim oppidum natura loci satis munitum, et aequo, ad defendendum, loco situm. Paulus, quae adiacebat, prato haud absimilis, oculis, propter cespitem, diiudicari non poterat. Eo cum collocasset tormenta Vicmannus, Haldeflebienses, igne supposito, incenderunt cespitem, quo demum facto, moles omnis subsedit repente, et igni conflagrauit. Chron. Mont. Ser. p. 46, Annales Pegauenses ad annum *MDCLXXIX*, Henr. Meibomius in Notis ad Gerardum Stederburgensem de Henrico L., Tom. I rer. Germ. f. 437. Henricus quoque Leo, comparata manu, obstitit illis, nec modo repressit, sed, urbibus captis, deuastatisque agris, persecutus est eos, et usque ad Magdeburgum perrexit. Vid. praeter Helmoldum, scriptor Chronici Montis Ser. ad annum *LXVII*, et sequentem, ubi hanc Haldeflebiam distinguere uideretur ab ueteri Haldeflebia, quam anno *LXVII* cum castro, Niendorffio, destructam ab Vicmanno, illam uero ope ceterorum, qui eo conuenerant, anno post, octauo et octogesimo, circumdatam, refert, in quo ab Helmoldo,

C

in an-

in anno praefertim definiendo nonnihil discedit. Hardeuicus, Antistes Bremensis, cum Conrado, *Episcopo* Lubecensi, ut rebus suis consulere melius, saluque esse possent, ad Vicmannum Magdeburgum confugiunt, idemque Hardeuicus redux factus diem obiit supremum, alter uero, Conradus, cum Henrico L. in gratiam rediit, cum eoque in Orientem profectus, in itinere uitae iacturam fecit. Helmoldus L. II, c. 9, Cranzius in Saxonia L. VI, c. 22, 25 et 32. Anno demum octauo et sexagesimo, uti Helmoldus refert, pax iterum, beneficio Friderici, Imp. in Bambergensi conuentu constituta utrinque est, qui grauius eos, quod tumultu hoc Saxonico Longobardis materiam defectionis dedissent, reprehendit.

XIII. Ex quo tempore amicitiam renouauit cum Henrico, Saxone, Vicmannus, ut etiam ille, cognita Vicmanni, bello aduersus se suscepto, integritate, fidem huic, reddita tranquillitate, maximam habuerit, quod exinde potest intelligi, quia Henricus L. Anno MDCLXXI, pro superstitione temporum istorum, in Orientem, uisendi Seruatoris monumenti gratia, profecturus, tutelam regionum suarum, quae amplissimae erant, Vicmanni custodiae permisit, ut docent Arnoldus Chron. Slau. L. II, c. 2, Chron. Anon. ex edit. Mader. ad an. MDCLXXIX, ubi tamen permultum in supputatione anni huius, quo peregrinationem suscepit Henricus L., ab reliquis recedit. V. Cranzius in Saxonia L. VI, c. 29, Fabricius rer. mem. Saxon. L. II, ad an. MDCLXXII, f. 198, et Henr. Büntingius Annal. Brunswicensibus, f. 68. Sunt, qui, ex recentioribus cum primis, utpote Henr. Büntingius l. c. f. 71, G. Fabricius ad an. MDCLXXVIII, ex eoque Henr. Bangertus ad Arnoldi Lib. II, c. 20, memorant, Vicmannum Ulrico, Halberstadiensi, qui in Henrici L. regiones irruptionem fecerat, subuenisse, et, commisso proelio, exercitum Henrici L. in fugam dedisse, et, CCC captis, insigni uictoria reuertisse. Scriptores uero illorum temporum, Arnoldus L. II, c. 20, Auctor Chron. Mont. Ser. ad an. MDCLXXVII et sequentem, tum quoque

quoque Cranzius in Saxonia L. VI, c. 38, expresse Vicmanni mentionem non faciunt, adeoque pro certo affirmare uix audeo, Vicmannum adfuisse Vlrico, nisi quis ex uno Arnolde conuicere id uelit, qui omnes, quotquot interfuerunt huic proelio, *Orientalium* nomine ab aliis distinguit. Illud quidem ex Monacho Pegauienti ad annum LXXVII constat, Vicmannum retinuisse Vlricum istum, cum, auxilio Ottonis, *Marchionis* Misnici, copias contra Henricum L. in campum produxisset.

XIV. Itaque non perpetua haec Henricum inter et Vicmannum amicitia fuit, sed interrupta iterum, et magna utrinque dissensio animorum est consecuta. Ac nouae quidem simultatis, utrinque excitatae, culpam Fabricius tribuit Henrici L. insolentiae, qua multo facilius gratiam, quam sibi comparauisset, effudisset, *alienatis a se amicissimis, etiam Vicmanno*, cuius tamen fidei commiserat ante res suas omnes, peregrinationem in remotissimas terrae partes suscepturus. Orig. Saxon. L. II, f. 15. De nouo etiam, absente Imperatore, contra Henricum L. Principes, quos praedixi, omnes conspirauerunt. Horum antesignanus fuit Philippus, Antistes Coloniensis, qui anno ciro c LXXIX in fines illius irrupit, et milites, depopulando usque ad Hamelam, ad Visurgim stram, progressi, ne sacris quidem aedificiis pepercerunt. Auctor Annal. Mont. Ser. Philippum ab Vicmanno multo cum labore, docet, cohibitum fuisse, et pacem renouatam. Omnem belli huius occasionem ortam, refert, propter hereditatem Ottonis *de Assè*, nepotis Philippi, et Christiani, *Comitis de Aldenburg*, ad quam repetendam Philippus, Coloniensis, magna militum copia, contra Henricum est profectus. Quamuis de eo nihil habeat Arnoldus, tamen ex eo intelligi potest, has res nouae dissensionis, eiusdemque acerbioris, initium dedisse. Nam, Henricus Leo, cognito Friderici, Imp., ex Italia reditu, obuiam illi Spiram procedit, et illatam sibi ab Coloniensi iniuriam, exponit. Diem igitur utrique, et Henrico, et Philippo, dixit Fridericus Aenobar-

-Iona
C 2 bus,

bus, quo, ad dicendam causam, Vormatiae Vangionum conuenirent, cum primis uero Henricum L., ut ad querelas, quas contra cum reliqui Principes derulerant, responderet, eo uenire imperauit. Sed enim, Henricus Leo, timens offensam Imperatoris, quod auxilium in Italiam rursus eunti denegauerat, comparere noluit, neque, cur remanserit, per alios se excusauit. Post id factum Imperator Magdeburgi iterum causae dictionis diem constituit, et, cum ibi sistere se nollet, ipse Haldelebiam, quo se uenturum Henricus pollicitus fuerat, profectus, cum eo agere de conditionibus instituit, sed, cum Henricus magnam pecuniae summam, quam postulabat ille, soluere detrectaret, rebus infectis, hinc discessum fuit. Tandem Goslariam quoque uenire recusauit, ubi, re ab Imperatore proposita, omnium suffragiis Principum Antistitumque, nisi quartum uocatus compareret, proscriptioe dignus est iudicatus. Ex sententia igitur illorum Vurceburgi, cum non adesset Leo, imperii hostis habitus est, et precibus Vicmanni, uti quidem Fabricius obseruat, *Rer. Misn. Vol. III, f. 14*, de Henrico II, Leone, Imperatori ex parte reconciliatus, et trium exilio annorum est mulcratus. V. Arnoldus ad an. *crō c lxxix, L. II, c. 24*, Gerardus Stederburgensis de Henrico Leone, apud Meibomium, Tomo I, f. 431, ubi, trium annorum poenam, in conuentu Goslariensi, fuisse dictam, scribit. *Monachus Pegauiensis* ad hunc annum et seq. p. 263, sq. Albertus Stadenſis Chron. ad an. *crō c lxxx, f. m. 624*. Io. Auentinus Annal. Boiorum L. VI in extremo, qui, omnes ratam habuisse Leonis poenam, probat, et, in his fuisse *Vichomannum, Maidenburgersem*, testatur. Cranzius in Saxoniam L. VI, c. 38. Addatur illustris C. S. Schurzſfleischius in disp. de Henrico Leone.

XV. Ea dum geruntur, et alii, ad persequendum ulterius Henricum, pergunt, Vicmannus quoque Haldelebiam obsidere iterum coepit, id quod A. *crō c lxxxj* factum, discimus ex Arnol-

Arnoldo, L. II, c. 25, Annalibus Montis Ser. p. 46, Pegauiensibus ad A. c. 1130 c. lxxxix. Complures cum Vicmanno urbem circumdederunt, in quibus cum Philippus, Colonienſis, uiribus ſuis conſiſus, antecellere reliquos auctoritate, et belli gloria cuperet, illi, aegre huius arrogantiam ferentes, diſceſerunt, quos non ita multo poſt et Colonienſis ipſe eſt ſubſecutus. Vicmannus autem perſtitit ibi, et extremum experiri auxilium conatus eſt. Ipſa uero urbs, quam totius Saxoniae coenobium uocat *Monachus* Pegauienſis, propter flumina, quae moenia ex utraque parte praeterfluunt, aditu difficilis fuit, eamque non minori cura Bernardus, *Comes Lippienſis*, quem urbis praefidem ſupra diximus, defendit, uir, Arnoldo iudice, rei militaris apprime gnarus. Sed, quam ſibi rem ciues ſalutarem, putauerunt, ea uel maxime deditionem Noſtro procurauit. Is enim, aggere iacto, aquae decurſum prohibuit, quo pacto, aqua in altitudinem perducta, nauibus attingere oppidum potuerunt, poſtquam tres meſes, et aliquanto plus, non exiguum huic operi laborem impendiſſent. Sic in deditionem accepit urbem Vicmannus, ea tamen conditione, ut ciues oppidani ſalui, cum ſuis, oppido excedere poſſent. Conſecutus id, quod fruſtra tentauerat, Vicmannus, ſubuertit, et ſolo aequauit, ac uictor Magdeburgum reuerſus, cum plauſu omnium et laetitia eſt exceptus. Arnoldus L. II, c. 25, ad an. c. 1130 c. lxxxix, Chron. Mont. Ser. ad hunc an. p. 46, ſq. Pegauienſe ad h. an., p. 265, Chronicon Saxonicum ad h. an., Gobelinus Perſona in *Cosmodromio, aetate VI de Friderico I, Imp.*, c. 60, apud Meibom. Tomo I rer. Germ. f. 273, Gerardus Stederburgenſis, qui eiufdem cum Henrico L. aetatis fuit, et res, quas ad extremum geſſit ille, peculiari libello deſcripſit, apud Meibom. l. c. f. 430, ſqq. Cranzius Saxon. L. VI, c. 39, Büntingius f. 72, Fabricius rer. Sax. L. II, f. 201, et orig. Sax. L. V, f. 557.

XVI. Fridericus, Imp., cognito, Henricum L., ut ut imperii be-

rū beneficijs, communi Principum suffragio, destitutum, nihilominus suis obsistere hostibus conari, ipse, collectis militibus, in Saxoniam properauit. Asciris ille in eius rei auxilium Vicmanno Nostro, et Bambergensi, Antistitibus, itemque Fuldensi, Corbeiensi, Hirschfeldensi, *Abbatibus*, et Ottone, *Marchione* Misniae, multisque ex Bauaria Sueuiciae nobili dignitate uiris, Albin, fl., transgressus, Lubecam, nouissime ab Henrico L. munitam, subsidiisque bellicis instructam, et complures finitimas urbes, cepit, Henricum propulit, eiusque animi ferociam paululum fregit, et, nullis denique adductus precibus, dictae reum poenae, ex decreto omnium Imperii Principum, pronunciauit. V. Arnoldus, Lubecensis, l. II, usque ad finem, c. 34, et, qui huius uestigia accurate sequitur, A. Cranzius in Saxonia, l. VI, c. 42, seqq., nec diffitetur illud in Vandalia sua l. V, c. 8.

XVII. Comitibus quoque illustrioribus, si qua sunt instituta, interfuit Vicmannus. Breuitatis causa eos Principum conuentus, de quibus supra, in commemorandis Henrici L. rebus, et alias, dixi, praetermitto, et illos tantum affero huc, quorum non ubique apud Scriptores nostrorum temporum mentio infertur. Huc spectat iste, qui Papiae MDCLX, maxima Antistitum frequentia, est habitus, in quo Victor, posthabito Rolando, Pontifex R. est creatus, Nosterque inter omnes, qui adfuerunt, proximum ab Colonienſi locum tenuit, testibus Radeuico de gestis Friderici I, l. II, c. 70 et 73, et Chron. Montis Ser. ad h. an. p. 32. Neque minus celebris ille est, quo, anno MDCLXXVII, mortuo Calixto, Purpurati et Antistites Germaniae, Principesque, magna copia, de redintegrandia inter Alexandrum, Pontificem R., et Imperatorem Fridericum concordia, Venetias confluxerunt. Praecipuum huius concordiae conciliatorem fuisse Vicmannum, testatur Chronicon Montis Sereni ad h. an. Accedit Otto de S. Blasio in Appendice ad Lib. VII Chron. Frisingensis, c. 23, ad an. MDCLXXI, qui

qui, per errorem, eo in loco Nostrum uocat Antistitem Hilde-
sheimensem, cum tamen eo iam tempore Magdeburgen-
sis esset, nec antea Hildeheimensis, sed Citicensis, uti supra
dixi, fuit. Ceterum, Vicmanni industria, Imperatoris ma-
gnitudo animi eo deducta est, ut in gratiam cum Pontifice
redierit, et ad pedes eius se proiecerit, uti ex eodem Chro-
nico probat Fabricius Orig. Saxon. L.V, f. 543, ad h. an. Quan-
quam Arnoldus, ne id praeteream, Lib. II, c. 16, uni Philippo,
Colonienfi, pacis reconciliationem tribuat, contra scripto-
rum, quos praedixi, consensum.

XVIII. Magna eius auctoritas cum apud Principes, tum a-
pud ceteros, praesertim Antistites reliquos, fuit, eamque si-
bi non minus prudentia, quam potentia et felicitate, com-
parauit, effecitque, ut nihil fere, in scio ipso et inconsulto, sus-
ciperent illi, fidei eius permultum tribuerent, et in amici-
tiam peruenire exoptarent. Perspexerat eam Conradus,
Marchio Misnensis, cuius ille erat consobrinus, atque hinc
Vicmannum unice dilexit. Tandem anno MCCCLVI, cum, ul-
timum uitae tempus appropinquare, intelligeret, testamento
successores regni constituit, possessiones item coenobio Sereno
obtulit et confirmauit, ac tempestiue, ne, defuncto sese, con-
tentiones de hereditate orirentur, prospiciendum, cogita-
uit. Eam igitur sententiam, ut firmam deinde ratamque ha-
berent filii, testes huius rei Vicmannum Nostrum, et Alber-
tum, *Marchionem* Brandenburgicum, appellauit. Quo fa-
cto, in coenobium istud, multis a se reditibus locupletatum, *
ingressus, uitam religiosam, more illorum temporum, am-
plexus est, atque ab Vicmanno, depositis splendidioris ge-
neris uestibus, alias, easdemque ordini cum primis sa-
cro accommodatas, sibi imponendas curauit. In quo uitae
statu cum per breue temporis spatium uixisset, decessit tan-
dem, et ab Vicmanno in templo huius coenobii humatus est,
monumentum nactus inter uxorem suam, et Mechtildem, so-
rorem,

rorem, Vicmanni matrem. V. Chron. Montis Ser. ad an. c. 1061, p. 27, 28, 29 et 205, Fabricius Orig. Sax. L. V, f. 541.

* *Observandum hic est, Conradum non primum condere coepisse hoc coenobium, sed, anno iam tum quarto et uicesimo, seculi huius XII, ab fratre suo, Dedone, extrui coeptum, sibi que ab eodem, in Palaestina, officii sacri causa, iter suscepturo, permissum perfecit, atque anno demum sexto et quinquagesimo, multis rebus annuatis locupletavit. Quo pacto Auctor Chronici Montis Sereni, ex quo haec refero, optime secum consentit, cum utrumque, Dedonem et Conradum, p. 39, Ecclesiae Sereni montis fundatores uocat, atque illum quidem, quia, teste eodem, p. 2, condere coepit, hunc uero, quoniam coeptum ab fratre perfecit. Qua ratione multos, ex recentioribus praesertim, uideas, Conradum quoque, Coenobii huius conditorem, appellare.*

XIX. Sic Vicmannus, uti ex hactenus dictis constat, uariis belli negotiis implicitus quidem fuit, interim tamen, Cranzio auctore, ecclesiae curam non plane posthabuit, quin potius, praeter ea, quae modo dixi, sacrorum iura quatuor artibus auxit, corruptos seculi mores inspexit accurate et emendauit, disciplinam in primis sacram, quanta potuit, cura et diligentia, conseruauit. *Metrop.* L. VI, c. 35. Erant illis temporibus admodum usitati ludii equestres, quos *Torneamenta* aevi huius nominant scriptores, quibus iuuenes, nobili loco nati, decertare inter se consueuerant. Cum uero unius anni interuallo sexdecim equestribus huius ordinis periissent, Vicmannus, ei rei occurrendum, arbitratus, censura sacra notandos, iudicauit, quotquot uel ludicis istis certaminibus interfuturi essent in posterum, uel iis celebrandis locum concederent, qui uero uita in iis priuarentur, Sacris publicis, atque usu sepulturae, interdixit. Georg. Schubartus in *disp. de Ludis equestribus*, cap. VII, § II, Vicmannum, affirmat, hos ludos plane non concedere, ex Innocentii II et Eugenii III *canonibus* uoluisse. et cap. II, § XII, ubi hoc certamen inter priuata et minus solennia refert, quae prohibere utique potuerit Antistes, solennia autem non potuisse, quia ab Imperatoribus habita ea fuissent, imo etiam indicta. XX.

XX. Nihil ea lege, nouissime lata, permotus Conradus, Diterici, *Marchionis*, fil., ostendendae uirtutis causa, certamen eiusmodi inuit, nec ita multo post, mortifero confectus uulnere, expirauit. Ea recognita, Vicmannus, quem tum temporis in Austria commoratum, auctor Chronici Montis Sereni indicare uiderur *, missis nunciis, eum sacro et solenni sepulturae usu prohibuit cohonefari. Procedente uero tempore, cum idem ille Antistes, Halis Saxonum indicto conuentu sacro, magna Sacerdotum frequentia, adesset, ad eum adierunt Conradi interfecti Parens, Ditericus, *Marchio*, et fratres eius, Otto, *Marchio* Misnicus, Dedo, Groizensis, Henricus, Vetinensis, et Fridericus, Brenensis, *Comites*, cum permultis aliis equestri dignitate uiris, qui, ad pedes Vicmanni, Antistitis, prolapsi, repetitis identidem precibus, multisque cum lacrymis ab eo desiderauerunt, uti occiso sepulcri locum inter reliquos, ritu Christiano humatos, concedere ne diutius recusaret. Nec enim subito ex uulnere isto, quanuis mortifero, decessisse, docuerunt, sed ueniam adhuc admissorum accepisse ab Sacerdote quodam, cui fidem moriturus dedisset, se, siquidem recuperaret sanitatem corporis, nunquam tale quicquam commissurum, quin potius pro eo, quod perpetrasset, suppliciter apud Deum uelle deprecari. Quibus ille Sacerdos pollicitationibus inductus, ueniam ei, rogatu propinquorum, dedit, atque a poena proscriptionis sacrae, quam uulgo *excommunicationem* uocant, liberum pronunciauit, et cruce, prouti petierat, signauit. Ea res ut est uno omnium, qui affuerunt uulnerato, Principum ore enunciata, atque ab Sacerdote, ex uoluntate et iussu Vicmanni, iureiurando confirmata, sepulcri tandem locum concessit, ea tamen conditione, ut et Principes, ad tumulum defuncti, religiose promitterent, se nemini amplius

copiam posthac exercitiorum huiusmodi facturos, et Pontificis R. super ea re sententiam prius expectarent. Accepto denique per Vernerum, qui Romam ablegatus fuerat, Pontificis consensu, sepultus est in monte Sereno, extra templum, iuxta portam, quae ad Occidentem spectat, quinto decimo die Calendas Februarias, nactus sepulcri socium, Vernerum, fidelem, quoad iuxit, administrum, quem Heri sui causa Romam profectum modo dixi. V. Chron. Montis Ser. ad an. c10 c LXXV, p. 40, sq. Fabricius Orig. Sax. L. V, f. 544, sq.

* *Fabricius dicto in loco paullo aliter, atque ex auctore Chronici Montis Sereni docuimus, scribit, cum, anno post, quam ille, factum, commemorat: tum uero etiam alium ei rei locum, ubi euenit, designat, dicens, Conradum, in Austriam profectum, Vin-dobonae, certamine inito, interuisse, postea uero delatum in patriam, magno suorum luctu, qui, propter Vicmanni interdictum, tumulo eum inferre, in loco publico, prohibiti fuissent. At, consulenti auctorem Chronici praedicti patebit, non Conradum, sed Vicmannum, in Austria fuisse commoratum, qui, comperta Comitris caede, per nuncios, inde missos, ab sepultura, legibus, exclusum, significauit.*

XXI. Multas quoque urbes et loca acquisiuit pariter, atque sub potestatem suam redegit, ex quibus aliquot hereditate accepit, nonnullas coemit, complures, ex hostium manibus ereptas, refecit, priuilegiisque et beneficiis amplificauit. Hereditatis iure peruenisse ad eum *Lebichun, Biernam, et Seburgum*, Vernerus in Chron. Magd. perhibet in eo. Arcem *Erxlebam* coemit A. c10 c LXVI. Itemque *Comitatum, Sommerseburgum*, ab Alberti, *Comitris*, circa annum c10 c LXXX sine prole defuncti, sorore, *Adelheide*, Sacerdote religiosa *Quedlinburgensi*, comparata sibi et possedit, renitente in primis *Guelforum Duce*, *Henrico Leone*, qui, propter propinquitatem, *Comitatus* huius et dignitatis *Palatinae* legitimum se heredem dixit. Hinc

Hinc Henricus Vicmanno, *Comitatum* occupanti, bellum intulit, et ipsam arcem funditus euertit. V. Meibomius de origine Helmstadii, Tomo III, f. 229, et in primis in Chronico Marienthalensi, f. 252, sq. 257. ad. Cranzius in Saxonia Lib. VI, c. 27, C. Sagittarius in *Antiquitatibus Alstedensibus, et Palatinatus Saxonici*, § 33. Eo etiam conferri omnino meretur Consultissimi Viri, D. Casparis Henrici Hornii, I. C., disputatio, *de Comitibus Palatinis Saxoniae* § VI, p. 8.

XXII. Illud autem in uitio ponit, et auaritiae Vicmanni tribuit, Auctor Chronici Montis Ser. p. 38, quod Ecclesiae Nienburgenfis * censum uiginti talentorum, qui ad Imperatorem pertinuit, seruitium item, et ius *patronatus*, iurisperitorum more appellatum, ab Friderico Aenobarbo redemit, eique pro his oppida duo, quae in Sueuia eo usque tenuerat, dedit, saluo tamen iure, quo Ecclesia adhuc *in suis possessionibus* usa fuisset, manente. Eo ubi peruenit, et comiter ab curatore exceptus est, et copiam eius loci ac diuitias perspexit. Hinc plura concupiscere coepit, et oppidum *Niemeze*, omnemque illi adiacentem tractum, quem Otto III Ecclesiae isti concesserat, atque urbes, *Tribus* et *Lubichob*, ab Henrico II, Imp., adiectas, *abstulit*, easdemque Imperatori Friderico, pro prouincia, quae *Dama* dicitur, dedit, promittens quidem, se ablata restituere bonis aliis uelle, quod tamen non praestituisse, scribit. Qua occasione tractus ille Damensis Magdeburgicae metropoli subiectus est, postea eosdem, quos Iutrebocum, cum quo arctissimo deinceps nexu coniunctus est, Dominos habuit, uti alias de hoc ipso copiosius est dictum. confer. dissertatio nostra de Iutreboco, sub praesidio Celebrissimi Viri, C. S. Schurzleischii, habita, § XXVI.

* *Nienburgum*, in *Anhaltinis*, ad *Bodam*, fl. situm, et initio *castrum*, Northringe, est appellatum. Eius sit mentio in diplomate, *Magdeburgi* c. 10 c. lxxxviii dato, quod suae, de Principibus *Anhaltinis*, historiae inseruit Sagittarius ad hunc annum, p. 37, ex quo intelligi

telligi potest, litem super hoc castro inter Antifires Magdeburgicos et Anhaltinos ortam, eo demum tempore sublatam penitus et ad finem fuisse deductam.

XXIII. Huc referri solet Prettinum, oppidum, secundo ab hac urbe lapide, propter Albim, fl., situm, de quo cum Gerungo, Antistite Misnensi, ad quem spectabat praecipue, Magdeburgi, in praesentia quatuor aliorum Praesulum, A. CIO C LXV, pridie Calendas Februarias transegit, et cum eo commutauit Lubenicium, oppidum, G. Fabricio teste Vol. II de Annal. Urb. Misn. L. I, f. 32, ad hunc annum. Addatur H. Meibomius, de Pagis Saxoniae Tom. III R. G. f. 107, sub Prettino, ubi A. CIO C LXIII factam hanc permutacionem scribit, et f. 104. Quo uero demum tempore ad Saxoniam nostram rursus peruenerit, nihil illi tradunt, nec inquirere ea huius est loci, sed aliis, documentis subsidiifque instructis, relinquendum.

XXIV. De iis, quod Iutrebocum, ex hostium manibus ereptum, metropoli Magdeburgicae summiserit, quod aedificiis et turribus ornauerit, quod priuilegiis item, et immunitatibus iisdem, quibus Magdeburgum donauit, (donauit autem quam plurimis) amplificauerit, copiose a me dictum est, et priuilegium simul ex manu scripto allatum, in disputatione, quam attuli, de Iutreboco. Vnum illud addo, quod Cinnense, propter Iutrebocum, coenobium percelebre A. CIO C LXXI exaedificauit, aedificiis, antiquitus et eleganter constructis, ornauit in primis, et permultis redivitibus locupletauit, testibus Pomario et Verno in Annalibus Magdeburgicis, Dionysio et Angelo in Antiquitatibus Iutreb. MSC. Primus, quem ei coenobio praeposuit, *Abbas* fuit *Ryzo*, ut idem Dionysius annotauit, qui *Ryzo* autem A. CIO C LXXIX ab *Slauis*, *Littheunizen* et *Pomeranis*, qui, uocati ab *Henrico Leone*, prouinciam Iutrebocensem inuaserunt pariter, ac deuastarunt, interfectus est. V. Chron. Montis Ser.

Ser. ad h.A. p.43. Huius tamen monasterii, quod non o-
miserim, Vitechindus, scriptor seculi X, Lib. II meminit, ex
cuius quidem uerbis haud obscure illud colligamus, licet,
percelebre iam tum fuisse, quia domicilium Regibus Princi-
pibusque praebuit, Ottoni quippe Magno, eiusque fratri
Henrico, et Ludolpho, filio, qui patri rebellauerat, iique o-
mnes, de belli pacisque negotiis tractaturi, eo magna fre-
quentia conuenerunt, quemadmodum id acta, ab Vite-
chindo allata, testantur. Neque aliud, praeter nostrum, ibi
posse intelligi coenobium, ipse H. Meibomius ad Vite-
chindi locum, his usus uerbis, contendit: *Cinna, uicus Dioe-
cesis Magdeburgensis, olim illustri monachorum coenobio, a
Vicmanno, XVI Archiepiscopo, fundato, inclaruit. Quo*
tempore et ipsum Iutrebocum iam fuisse exstructum, per-
spicimus ex Ditmaro, L. VI.

XXV. Nulli praeterea fides eius, nulli opera, aut com-
mendatio, defuit, sed, summa in omnes clementia usus,
humaniter ad se uenientes excepit, et ope sua texit, consi-
liisque, quantum potuit, iuuuit. Enimuero, A. CIO C LX, ui-
ro cuidam religioso, cui Arnoldo nomen fuit, consilium
subministravit, quomodo felicius *Praepositi* munus, cui
destinatus fuerat, in templo Montis Sreni impetraret. E-
lectus iam fuerat, sed Conradus, *Marchio*, alium, Eccardum
nomine, Ecclesiae Halensis Sacerdotem, commendauit.
Horum Arnoldus auctoritate, a quibus fuerat electus, per-
motus Geueccensteinium, quo Fridericus, Antistes Magde-
burgicus, qui inaugurationis ritum administrare con-
suevit, *Marchio* ipse et Vicmannus, conuenerant, profes-
tus, sese, consilio Vicmanni, arbitrio *Marchionis* permisit,
cuius uoluntati et sententiae, siquidem placeret, cedere
mallet, quam, inuito eo, coetui sacro damnum inferre.
Quod ea spe fecit, fore, ut modestiae suae causa, quam
praetulit, factam ab illis electionem ratam firmamque

haberet Conradus, mitteretque Eccardum. Quod quidem non displicuit Conrado, sed collaudauit modestiam iuri, interim uero, quoniam Eccardo certissimam muneris consequendi spem fecerat, sententiam retractare noluit, atque adeo Vicmanni consilium successu destitutum fuit. V. Chron. Mont. Ser. ad A. CIO CLII, p. 23. Idem ille Arnoldus *Luppoldisberge* postea *Praepositus* datus est, teste eodem Historico, p. 24.

XXVI. Multos ipse *Episcopus* solenni ritu consecrauit, utpote VVilmarum, XIV, Sifridum XV, Baldemarum XVI, et Alexium XVII, Brandenburgenses, teste *Anonymo* Chronici Magdeburgici, apud Meibom. f. 329. Sigfridum quoque, defuncto A. CIO CLXVI Arnolde, *Abbate* D. Ioannis Baptistae, successorem illi constituit, contra aliorum, uti ex Chron. Montis Sereni patet, uoluntatem, p. 34. addatur Meibomii Chronicon Bergense, f. 300, num. XVI. Neque minus coenobia et templa extruxit, quam, quae uetustate prolapsa fuerunt, refecit iuxta, ac praefens inaugurauit. Atque horum permulta sunt, quae refert Auctor Chronici Mont. Ser. ad annum CIO CLXIII, p. 33, A. CIO CLXXXIII, p. 48, A. CIO CLXXXV, v KL. Aug. p. 50. Halis quoque Saxonum monasterium, D. Mauritio sacrum, instituit, A. CIO CLXXXIV, et amplificauit, ac primum *Praepositi* nomine eo imposuit Dedonem, l. c. p. 62, sq.

XXVII. Primus fuisse dicitur, qui numos ponderis maioris, eisdemque quotannis bis, cudendos curauit, quod neminem ante Vicmannum fecisse, Chronicon Magdeb. *Anonymi* apud Meibom. testatur. Cuiusmodi numum produxit nuper I. C. Halensis, D. Io. Petrus Ludouicus, ex eoque splendidum et magnificum Antistitis uitae cultum intelligi posse, non incommode arbitratur, in libello Germanico, quem inscripsit *Introductionem in rem numariam medii aevi*. Ceterum libertatem cudendi monetas, ab Imperato-

rato-

toribus quondam Antistitibus Magdeburgicis datam, ex diplomatibus, quae hic ualent, et scriptoribus fide dignis, ac in his ex Arnoldo, Lubecensi, confirmat laudatus supra I. C. Celeberrimus, D. C. H. Hornius, in elegantissima disputatione, de *Burggrauis Magdeburgicis*, haud ita pridem habita, § 37, p. 67. Quae documento sunt, magnam Vicmanni, pro-
uti *Anonymus Chron. Magdeb. et Cranzius* de eo sentiunt, et auctoritatem, et potentiam, fuisse, qua Antecessores suos non aequauit modo, sed permultum quoque superauit.

XXVIII. Ciues ope sua regere et leuare non destitit, sed beneficiis et priuilegiis, cum alios, tum opifices, et in his Magdeburgicos, donauit, multaque, quae ad mores et instituta eius loci faciunt, constituit, quae suo adhuc tempore seruata, meminit *Anonymus Chron. Magdeburg. l. c.* quem aetate seculum sextum decimum attigisse, ex sine Annalium probatur. Portensis monasterii diploma, quod, ab Vdone I, antecessore, editum confirmauit A. CIO C LIII, Pertuchius conseruauit, in *Chron. Port. c. 2, p. 27*, eiusque meminit Sagittarius in *disp. de Episcopis Numburgensibus*, § XV. Idem Theodorico, *Abbati Portensi*, contulit duos mansos* in *Heseler*, unum in *Tribune*, duos mansos cum curia in *Numburg*, et cetera, quae Sagittarius dicto loco affert, quorsum in praesenti remitto Lectorem.

* *Mansum interpretatur Meibomius de praedio siue latifundio, in quo quis manere, ac familiam alere potest, in Vindiciis Bilinganis, Tom. III rer. Germ. f. 38.*

XXIX. Superest, ut de uitae excessu, et quae secuta illum sunt, paucis exponamus. Quod uero antequam fiat a nobis, de eo, quod illum antecessit, et loco ominis non boni est habitum, non nihil erit praemittendum. Quinque fere menses, ante, quam uitam finit, Calbae cum prandio usus esset, accidit, ut histrio aliquis, quorum consuetudine hominum magnopere alioquin est delectatus, ad eum ingressus sit, quem conspiciens, exhorruit, et magna uoce, ut
exii. et,

exiret, clamare coepit. Hic uero, nihil ea re motus, risu excitato, propius accessit, existimans, per iocum ea dici ab Vicmanno. At uero hic ipse, rei indignitate adductus, elata iterum uoce, agitatisque manibus, ut eicerent histriionem, praecepit. Quod cum, praeter consuetudinem, fieri animaduertissent, qui circumsteterunt, apparitores, mirati sunt, et, magni quid portendi, existimarunt. Tandem excessit e uita, in praedio, quod *Cusa* dicitur, II Calendas Septembres, A. CRO CXCII, postquam Pontificatus suo praefuerat unum et quadraginta fere annos, non minus uictorius, quas, uiribus praeualens, reportauit, quam pacis studio, et liberalitate maxima illustris. V. Chron. Mont. Ser. ad hunc A. p. 58 sq. Paulus uero Langius in Chronico Ciciensi, f. 794, apud Io. Pistorium, rerum Germ. Tomo I, qui coenobii sui, Ciciensis, *benefactorem eximum* uocat, Fabricius Rer. Sax. L. II, f. 102, et, qui hos secuti sunt, recedunt ab auctore Chronici Montis Ser., et, emortualem eius diem incidisse in annum quartum et nonagesimum, scribunt. Sed ego, potissimum auctori Mont. Ser. credendum, arbitror, qui non multo post in eodem coenobio, quod ad Vicmanni imperium spectauit, res suas, ex tabulis, ibi asseruatis, descripsit. Defuncti corpus, quod amplum fuisse, ex eodem Chronico discimus, histrio iste secuit postea, atque intestina eiecit, quae in praedio, in quo mortuum, diximus, infossa sunt, corpus autem, sale conditum, deductum est Magdeburgum, atque in templo maiori, *ante altare S. Crucis*, sepultum. Chron. Mont. Ser. p. 58, sq. Animus erat, Vicmanni inscriptionem sepulcri una afferre, quoniam uero needum eius mihi copia, sedulo licet inquirenti, fieri potuit, in iis, quae ex scriptoribus protuli, acquiescendum erit.

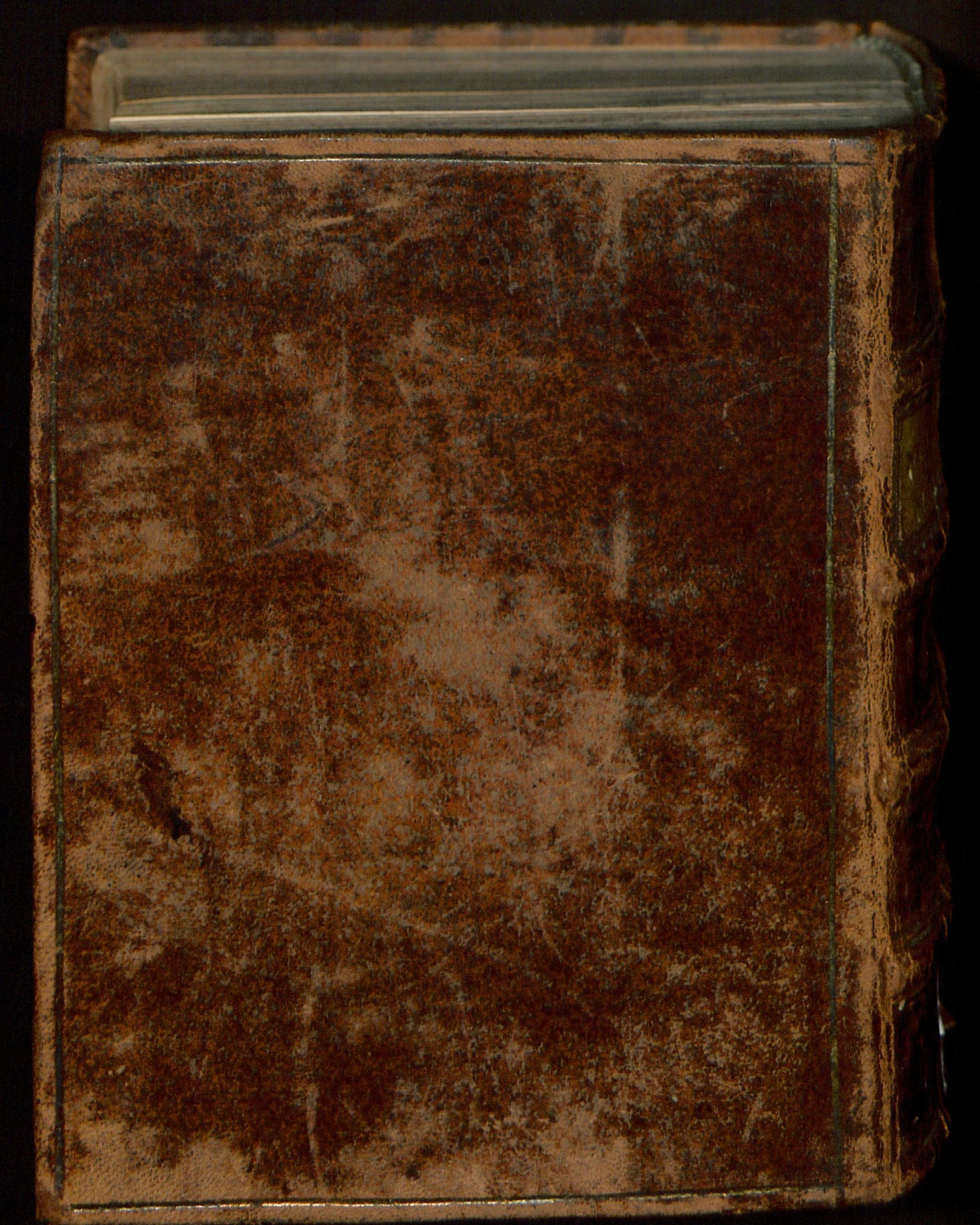
XXX. Vicmanno, uita functo, qui succederet, praeter Ludolphum, repertus est nemo. Hunc enim Vicmannus ipse humili natum loco, cognita pueri docilitate ingenii, educauit, Lutetiamque Parisiorum in ludum misit, inde, post annos uiginti, reuersum paruulis docendis praefesse iussit, mox cum se magis illi uitae elegantia ac morum suauitate commendasset, in *Canonicos*, ut uocant, asciuit, sicque recta educatione ad imperium formauit. Langius Chron. Cic. loco praedicto, Cranzius Metrop. L. VII, c. 25

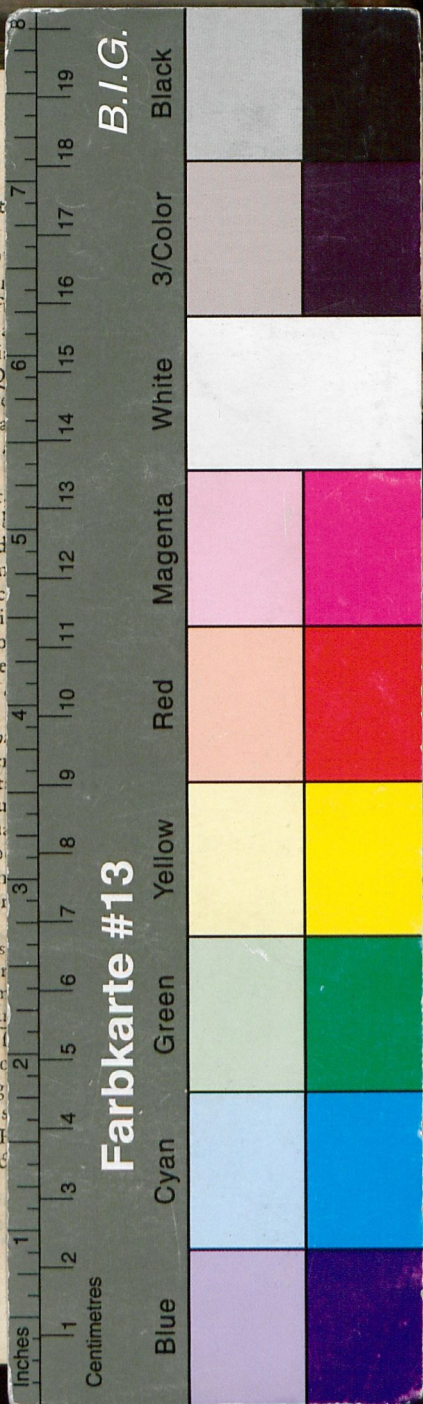
AB: 97 685

X 22053 98

1078

1078

Q. D. B. V
AVSPICIIS
RECTORIS MAGNIFICENTISSIMI
FRIDERICI AVGVSTI
SERENISSIMI PRINCIPIS REGI
ETC
EX HISTORIA SECVLI XII
DE
VVICMANNŌ
ANTISTITE MAGDEBVRGICO
PRAESIDE
M. GODEFRIDO HECHTIO
IVTREB. SAXONE
V NONAS MAIAS
A. R. G. C I O I O C C X
DISSERET
RESPONDENS
IO. GEORGIVS MERCKERVS
MVGELENSIS SAXO

VITEMBERGAE IN SAXONIBVS
EX OFFICINA CHRISTIANI SCHROEDTERI ACAD. TYPOGR